

Midzomer-wandeling in de Eschpolder (20 juni 2026)

Uniek stukje wildernis langs de rivier

Door Jolanda Setz, juni 2026

Foto's Jolanda Setz, Arjen van Veelen

Zaterdag 20 juni vond de IVN Midzomer-wandeling plaats. Dit keer was het een heel speciaal natuurgebiedje: de Esch. Onder leiding van Arjen van Veelen - publicist, Vrienden van de Esch - trekken we met een mooie groep mensen de Eschpolder in. Het was de vorige dag heel erg heet geweest met een daverend onweer als sluitstuk. De hitte is nog niet helemaal weg. Niet getreurd, we gaan vrij snel het verkoelende bos in waar de bomen ons, behalve van schaduw, ook voorzien van een paar graden verkoeling.

Protestbordenbos

Voordat we het koele bos intrekken wijst Arjen ons op een bijzondere heuvel aan de rand van de Eschpolder: "Hier onder deze heuvel, die een beetje op een grafheuvel lijkt, daar ligt een leiding, waar water uit de Biesbosch binnenkomt voor ons Rotterdamse drinkwater," zo licht hij toe: "Ook heel bijzonder is het ontstaan van het protestbordenbos, dat begon met één enkel bord en

vanzelf groeit. Zelfs met een heuse boswachter Remco (ook aanwezig)." Het kan ons, kijkers, niet ontgaan: de Esch moet blijven en een tunnel is okay, maar een brug zou een vernietiging van dit unieke gebied betekenen en zowel bewoners, gebruikers als andere natuurminnende Rotterdammers zijn het roerend eens dat 'de Esch moet blijven'.

Voort weer, het bos in. We staan even stil bij een lange laan (de Laan van Nooitgebeurd), die in de jaren '60 is aangelegd als demarcatielijn. Toen dacht 'de politiek' kennelijk ook al kort door de bocht en meende men de Maas wat rechter te moeten maken door de hele Eschpolder weg te poetsen. Dat gebeurde gelukkig niet. Men dumpte vervolgens wel allerlei vervuild havenslib in de polder. Inmiddels heeft de Natuur de grond weer overgenomen en als argeloze bezoeker merk je er eigenlijk niets meer van dat de grond onder je voeten sterk vervuild is. Oude bomen staan er genoeg: een oude Eik, een Zomereik, diverse Schietwilgen, Essen, Hazelaars. En veel bloemen en andere vegetatie: de Kaardebol, paarse Distels, Koekoeksbloemen - en Sint-Janskruid.

Zonnewende

Die laatste is een echte Midzomer bloem. En staat daar ook ineens. Helgeel op een felgroene stengel en altijd bloeiend rond de zonnewende en

genoemd naar Sint Jan - de Nederlandse benaming van apostel Johannes die op 24 juni geboren zou zijn en die het zomerse neefje is van Yeshua (Jezus), welke laatste rond Midwinter is geboren. De plant is ook in de kruidenleer heel bekend als mild anti-depressivum, bijvoorbeeld als thee. De blaadjes en bloemetjes hebben oliekliertjes, die hun stoffen afgeven bij heet water. De thee kleurt rood grappig genoeg vanwege de rode kleurstof in die klier

tjes (te zien op kleine foto). Alleen al door er naar Sint Janskruid te kijken kun je vrolijker worden trouwens. Voor wondgenezing (ontstekingsremmend en anti-bacterieel) wordt het ook al sinds mensenheugenis gebruikt.

Midzomer, de tijd dat de Zon op z'n hoogst

staat en de dag het langst is en de nacht het kortst. Dit moment werd ook al bij de oude Germaanse en Keltische volkeren - de oorspronkelijke bevolking waarvan wij afstammen - uitgebreid gevierd; het was voor hen ook het midden (vandaar 'Mid') van de Zomer. Tegenwoordig beschouwen we 21 juni als het begin van de Zomer. Het Keltische woord voor midzomer is Litha. Tijdens Litha ligt de Zon even te balanceren op de top van een curve om dan af te glijden naar Yule (Midwinter).

We hebben nu heerlijke lange zomeravonden om volop van het licht te genieten.

Maar ik dwaal af, we waren in de Eschpolder. Er is altijd iemand die alle vogels herkent. Zo ook nu. Hij laat ons de vogels horen. Doet hun roep na: de Merel, de Karakiet, de Winterkoning, en zij antwoorden. De IJsvogel met zijn opvallende blauwe jas komt hier ook voor. Ik weet niet meer of we die ook hoorden.

Arjen vertelt boeiend over de boerderijen die hier stonden en staan, over de Franse mensen die hier ooit gewoond hebben en zelfs een luchtballon hadden opgelaten, lang, lang geleden. Een luchtballon inclusief een kat aan een parachute, die weer heelhuids op de grond kwam - eigenlijk het eerste vliegveld, zo meende hij. De naam 'de Esch' zou wellicht komen van het Franse woord 'Nez', neus, omdat deze pukkel in de rivier ook iets weg heeft van een neus. De Nesserdijk doet hier ook aan denken. We lopen weer door het heerlijke verkoelende bos, langs het water, waar riet rondom te zien is.

Zo dwalen we de kant op van de Maas, waar een houten hek aan de rand van het bos toegang geeft tot de polder (of vanaf waar wij nu staan tot de Nesserdijk). 'Hier heeft een heiligdom gestaan, een kapel,' zo vertelt Arjen. Een vlinder nestelt zich op het informatiebord. We voelen het aan onze voeten, aan de serene energie hier. We zijn stil. Het is nog steeds een heilige plek.

We gaan door het hek en steken de dijk over in de inmiddels hete zon en lopen naar het

strandje aan de Maas (de Rijn blijft Arjen zeggen, want officieel is het de Rijn en niet de Maas, waar onze Maasstad aan ligt). Voor de liefhebbers kunnen we 'even dippen'. Ook ik doe mijn schoenen uit, rol mijn broekspijpen op om contact te maken met de rivierbodem en het water. Licht zilt, zo weet ik uit ervaring. Ooit roeide ik hier in brede wherries vanuit het Nautilus gebouw. Altijd hielden we rekening met de eb/vloed beweging voordat we besloten of we richting 'Stad' of 'Rivieropwaarts' roeiden. En nu sta ik hier, aan de voet van de Van Brienenoordbrug, golvend zand onder mijn voeten met Arjen te praten over de oprichting van een Kayak club. Een van ons, een dappere jongeman, gaat geheel het water in, klimt op een hoge paal met trap en duikt de rivier weer in. Het is Zomer. Terug in het koele bos nemen we een ander pad, waar op een plek langs de plas het riet weg

is en een bankje staat. Een man met een grote bos haar en een rood-geel-groen hoofddekseel zit op het bankje en vormt een perfect plaatje met de Natuur hier.

Storend element vind ik het bordje 'Geen Brug' in het water. Was net die brug uit mijn hoofd,

wordt die er weer ingefietst door dat bordje. We hebben toch die grafheuvel aan het begin, het protestborden Bos, zet 'm daar neer, mopper ik

een beetje. Daar moet je ook voor oppassen merk ik. Voor je het weet gaat iemand, midden in die heerlijke Natuur, een uitgebreid pleidooi houden waarom ook alweer en wanneer en hoe en denderd die brug van Damocles alsnog in veelvoud weer terug. De Brug, die niet zou komen. Verder op pad.

Bevers zijn er ook in deze wildernis. Arjen wijst op aangeknaagde stammen en op een looppad van de bever, naar de waterrand.

Al met al is het enorm genieten in dit hele bijzondere stukje Rotterdamse Wildernis. Waar zoveel mensen van profiteren: hun hond uitlaten, hardlopen (de Mariniers op de lange rechte Laan van Nooitgebeurd, gewoon wat struinen, de Natuur beleven (zoals wij nu), zelfs overnachten hoor ik en verder zijn het de bomen, de planten, die de stad van zuurstof voorzien, stikstof uit de lucht halen, gewoon Zijn. De vogels, die vrolijk zingend en kwetterend voorbij scheren in hun habitat en de lome boerderijen, die één zijn met dit landschap.

Wat een heerlijk begin van dit fraaie Midzomerweekend!

Dank Liesbeth, Arjen en alle anderen.

Oproep van Vrienden van de Esch:

Plaats ook een bord in het Protestborden-Bos.

Ben je zelf niet in staat een bord te maken en heb je een creatief idee?

Neem eens contact op met de Vrienden van de Esch.

Meer informatie over het natuurgebied de Eschpolder, over Vrienden van de Esch en hun contactgegevens, zie https://natuurgebiedeschpolder.nl/?page_id=459.

